

**የኢትዮጵያ ዲሞክራሲ አስተዳደር
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት**

**ጥር/ 2015 ዓ.ም
አዲስአበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ አገልግሎት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ አገልግሎት የተመደበለት በጀት በፋይናንስ አዋጅ፤ ደንብ እና በተከታታይ በወጡ መመሪያዎች መሠረት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን እንዲሁም ሂሳቡ በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት መያዙንና የመንግሥት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ ከዚህ ሪፖርት ጋር የተያያዙትን የ2014 በጀት ዓመት የሂሳብ ሪፖርቶች እና ማስታወሻዎች አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶቹን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ አገልግሎት ሥራ አመራር ሲሆን፤ የሂሳብ ሪፖርቶቹን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ዓለምአቀፍ የአዲት ደረጃዎችን መሠረት በማድረግና የፌዴራል ዋና አዲተርን የአዲት ሥልት በመከተል ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ ማረጋገጫ (የአዲት አስተያየት) ለመስጠት ያስችለናል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ አገልግሎት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤ መዛግብት ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በጽ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው ።

አዲቱ የተከናወነው የዓመቱን የሂሳብ እቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአገልግሎቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል፡፡

- የገቢ /የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት
- የመደበኛ ወጪ ሂሳብ ሪፖርት
- የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት

- የተሰብሰቡ ሂሳብ ሪፖርት
- የሂሳብ ማመዛዘኛ ሪፖርት

ለአዲት አስተያየቱ መሠረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የአገልግሎቱ የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀትና በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪ እና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ደንብና መመሪያ የጠበቁ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፤

ወጪ፤

1. የካቲት/2012 ዓ.ም በወጣው የመንግስት ሠራተኞች የቀን ውሎአበል አፈፃፀም መመሪያ ቁጥር 3 መሰረት የመንግስት ሠራተኞች ለመስክ ስራ እንዲሰማሩ ሲደረግ ለሥራ ከሚቆዩባቸው ቀናት ውጪ የተጨማሪ ቀናት ትርፍ ክፍያ እንዳይፈፀም ተገቢው ክትትል መደረግ እንደሚገባው ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ በሱሉልታ ከተማ በተካሄደው የ2015 በጀት አመት ውጤት ተኮር እቅድ ዝግጅት ግንዛቤ ማስጨበጫ ዝግጅት ላይ ለተሳተፉ ሰራተኞች በቦታው ለቆዩባቸው አስር ቀናት በድምሩ ብር 68,248.00 መከፈል ሲገባው የ12 ቀናት ብር 81,780.00 በመከፈሉ በቦታው ላልተገኙባቸው 2 ቀናት በድምሩ ብር 13,630.00 በብልጫ የውሎአበል ተከፍሎ ተገኝቷል፡፡

ከላይ በተራ ቁጥር 1 ከተገለፀው ሁኔታ በስተቀር በእኛ አስተያየት የአገልግሎቱ የሂሳብ ሪፖርቶች በበጀት ዓመቱ እስከ ሰኔ 30/2014 ዓ.ም ድረስ የተሰበሰበውን ገቢ፤ የተከፈለውን ወጪና የበጀት አጠቃቀሙን በአጥጋቢ ሁኔታ ያሳያሉ፡፡

2. የግዥና የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 አንቀጽ 51 ንዑስ አንቀጽ 1/ሀ የመንግሥት መ/ቤቶች ከአንድ አቅራቢ ግዥ መፈጸም የሚችሉት ዕቃው፤ የግንባታ ዘርፍ ስራው፤ የምክር ወይም ተፈላጊው ሌላ አገልግሎት የሚገኘው ከአንድ ዕጩ ተወዳዳሪ ብቻ በመሆኑ ምክንያት ማወዳደር የማይቻል መሆኑ ሲረጋገጥ ነው በማለት ይደነግጋል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ በበጀት ዓመቱ የተለያዩ የአገልግሎት ግዥዎችን ለፈፀመበት የተከፈለ በድምሩ ብር 2,070,904.53 በተለያዩ ቀናት እና የወጪ ማሰመሰከሪያዎች በወጪ የተያዘ ሲሆን፤ አቅራቢዎችን በማወዳደር ግዥ መፈፀም ሲገባው ድርጅቶቹ

የአገልግሎቶቹ ብቸኛ አቅራቢዎች ለመሆናቸው ማስረጃ ሳይቀርብ ወይም በመመሪያው መሰረት ሳይረጋገጥ ያለውድድር በቀጥታ ግዥ መፈጸሙ በአዲቱ ታውቋል፡፡

3. ታህሳስ 14 ቀን 2008 ዓ.ም በቁጥር ሕ/አ/2/59 በወጣው የመንግሥት ግዥ አፈፃፀም መመሪያ እና መሰከረም 25/2014 በተሻሻለው መመሪያ መሰረት በውስን ጨረታ የሚፀመው የአገልግሎት ግዥ የገንዘብ መጠን ከብር 3,000,000.00 የማይበልጥ መሆን እንደሚገባው ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ የኢቨንት ዝግጅት አገልግሎት ከሀላል ፕሮሞሽን ድርጅት በውስን ጨረታ ግዥ ላከናወነበት በድምሩ ብር 3,895,895.40 ተከፍሎ ተገኝቷል፡፡

4. የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር 648/2001 የመንግስት በጀት ውጤታማ እና ወጪ ቆጣቢ መሆን አለበት ይላል፡፡ በተጨማሪም የመስተንግዶ ወጪን በተመለከተ የመስሪያ ቤቱ የመስተንግዶ ወጪዎችን በአግባቡ በመፈተሽ አላስፈላጊ ወጪዎችን መቀነስ እንደሚያስፈልግ ይገልጻል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ በስነምግባር፣ በሙስና ጽንሰ ሃሳቦችና ሕጎች ዙሪያ ለሰራተኞች ግንዛቤ ለመፍጠር የውይይት፣ የግምገማና ስልጠና በአርባ ምንጭ ከተማ ለተከናወነበት በሚል በሀይሌ ሪዞርት ሆቴል የመስተንግዶ አገልግሎት ለተሰጠበት ብር 2,817,722.21 ክፍያ ፈፅሞ ተገኝቷል፡፡

5. የፌዴራል መንግሥት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል 2 አንቀፅ 8 ተራ ቁጥር 5 ሀ/ ማናቸውም ወደፊት ክፍያ የሚፈፀምባቸው ሂሳቦች ተከፋይ ሂሳብነታቸውን የሚያረጋግጥ በቂ ማስረጃ ሲቀርብና ስልጣን ባለው አካል ሲፈቀድ ብቻ በተከፋይ ሂሳብነት መያዝ እንደሚገባው ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ መ/ቤቱ ለሚሲዮን ፅ/ቤቶች የሚልከው የስራ ማስኬጃ በጀት ለሚሲዮኖች አገልግሎት ከዋለ በኋላ ማስረጃ ሲቀርብ ክፍያው በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት በወጪ መመዝገብ ሲገባው በተከፋይ የሂሳብ አርእስት በሂሳብ መደብ 5028 በዴቢት ሚዛን በድምሩ ብር 1,140,297.98 ተመዝግቦ ተገኝቷል፡፡

6. የፌዴራል መንግስት መ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል 2 ተራ ቁጥር 3 የሂሳብ እንቅስቃሴዎች በየሂሳብ መደባቸው ተለይተው መመዝገብ እንዳለባቸው

ያዛል። ይሁን እንጂ በድምሩ ብር 2,604,382.21 በተገቢው የሂሳብ መደብ ሳይመዘገብ ተገኝቷል።

7. የፌዴራል መንግስት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 9/ ንዑስ አንቀጽ 3 እና 4 ማንኛውም ክፍያ ከመፈጸሙ በፊት እቃው ወደ መ/ቤቱ እቃ መጋዘን ለመግባቱ የእቃ ገቢ ደረሰኝ መቅረቡ ከተረጋገጠ በኋላ ክፍያ መፈጸም እንዳለበት ይገልጻል። ይሁን እንጂ በተለያዩ ሚሲዮኖች ለቢሮ አገልግሎት የሚሆኑ የተለያዩ ዕቃዎች ለተገዙበት ብር 274,206.70 የተከፈለ ሲሆን፤ ንብረቶቹ ገቢ ለመደረጋቸው የንብረት ገቢ ደረሰኝ (ሞ/19) ሳይቀርብ ክፍያው በወጪ ተመዝግቦ ተገኝቷል።

8. በገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 14 ንዑስ አንቀጽ 4፤ ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢውን ማስረጃ ማቅረብና ሥልጣን ባለው አካል መፈቀድ እንዳለበት ይገልጻል። ይሁን እንጂ በሚመለከተው አካል ሳይፈቀድ ወይም መ/ቤቱ ግዥውን እንዲፈፅም የሚያስችለውን የውስጥ መመሪያ የማዘጋጀት ስልጣን ሳይሰጠው በበላይ ኃላፊዎች ትዕዛዝ ብቻ ለሚሲዮንና ለዋ/መ/ቤት ሰራተኞች የተንቀሳቃሽ ስልክ ቀፎዎችን በብር 156,800.55 እንዲሁም ባልተፈቀደ የስራ መደብ ላይ ለተመደበ ሰራተኛ የደንብ ልብስ የተገዛበት ብር 16,375.00 በድምሩ ብር 173,175.55 ወጪ ሆኖ ተገኝቷል።

ተሰብሳቢ ሂሳብ፤

9. የፌዴራል መንግስት ሂሳብ አያያዝ እና አፈጻጸም መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 የሂሳብ አያያዝ አፈፃፀም ንዑስ አንቀጽ 4 የተሰብሳቢ ሂሳብ ክምችት እንዳይፈጠር ቁጥጥር መደረግ እንዳለበት ተገልጿል። ይሁን እንጂ በበጀት ዓመቱ በድምሩ ብር 54,940,043.80 ሳይወራረድ ተገኝቷል።

በጀት፡

10. የበጀት አስተዳደር፣ አጠባበቅ እና አጠቃቀም በፌዴራል መንግሥት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 እና በፋይናንስ አስተዳደር ደንብ ቁጥር 190/2002 ክፍል 3 አንቀጽ 12 መሠረት በአግባቡ በስራ ላይ መዋል እንደሚገባው ያዛል፡፡ ይሁን እንጂ፡

➤ ለመደበኛ ወጪዎች ከተመደበው በጀት ውስጥ ብር 48,018,541.28 ሥራ ላይ ያልዋለ፤

➤ ከተደለደለው በጀት በላይ ብር 8,067,121.54 ወጪ መደረጉ፤

በአዲሱ ወቅት ታውቋል፡፡

ከሰላምታ ጋር

የፌዴራል ዋና ኢዲተር መ/ቤት